

NOTAT

Finanstilsynet

28. april 2016

IFLA

J.nr. 62724-0280

/rk

Sanktionering af overskridelser af LCR-krav m.v.

Hensigten med dette notat er at skabe gennemsigtighed i Finanstilsynets praksis, når institutterne overskrider de forskellige krav til institutternes likviditet, samt at skabe klarhed over institutternes oplysningsforpligtigelser i forbindelse med sådanne overskridelser.

Kravet om Liquidity Coverage Ratio (herefter LCR-kravet) trådte i kraft den 1. oktober 2015 for alle kreditinstitutter. LCR-kravet er indført med hjemmel i artikel 412, stk. 1, i CRR¹. Kravet er fuldt indfaset for SIFI'er, mens det for øvrige institutter i overensstemmelse med minimumsindfasningen fra CRR først vil være fuldt indfaset pr. 1. januar 2018.

Finanstilsynet har endvidere i henhold til § 152, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed truffet afgørelse om fastsættelse af et yderligere likviditetskrav om LCR i valuta for de danske SIFI'er på konsolideret niveau (herefter LCR-kravet i valuta)².

Endelig arbejder tilsynet på at ændre likviditetspejlemærket i tilsynsdiamanten for pengeinstitutter, der i dag er kalibreret i forhold til likviditetskravene efter § 152 i lov om finansiel virksomhed, således at likviditetspejlemærket fremadrettet relateres til LCR.

Mens selve LCR-kravet er grundlaget for likviditetsreguleringen i CRR (søjle I), er LCR-kravet i valuta et specifikt søjle II-krav, der gælder ved siden af det ordinære LCR-krav. Et pejlemærke i tilsynsdiamanten angiver et niveau for, hvad tilsynet som udgangspunkt anser som værende forhøjet likviditetsrisici.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012, EUT L 176, s. 1.

² Finanstilsynet har ikke udnyttet bemyndigelsen i § 152, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed til at fastsætte nærmere regler omkring de i § 152, stk. 4, nævnte forhold.

1. Overskridelse af LCR-kravet

Såfremt et instituts likviditet skønnes at kunne komme i konflikt med LCR-kravet, vil tilsynet – i lighed med tidligere praksis efter § 152 i lov om finansiel virksomhed – påbegynde en intensiveret dialog med instituttet. Sigtet med dialogen er at få rettet likviditetsoverdækningen op, før instituttet kommer i egentlige likviditetsproblemer. I forbindelse med en egentlig overskridelse af LCR-kravet er instituttet forpligtiget til at indsende en redegørelse med en plan for, hvordan instituttet igen kommer til at overholde kravet. Tilsynets dialog med instituttet vil i den situation bl.a. være baseret på denne redegørelse.

Et pengeinstitut kan godt overtræde LCR-kravet, herunder i stressede perioder, uden, at Finanstilsynet på den baggrund nødvendigvis skal vurdere, at pengeinstituttet er nødlidende eller forventeligt nødlidende. Dette følger af artikel 414 i CRR. LCR-kravet er sammensat således, at institutterne, når kravet er fuldt indfaset, som minimum skal have en buffer af likvide aktiver svarende til nettoværdien af ind- og udgående pengestrømme set over 30 dage i en stress-situation. I visse særlige stress-situationer kan institutterne imidlertid bruge de likvide aktiver i likviditetsbufferen, jf. artikel 414. Dette forhold vil også indgå i tilsynets dialog med instituttet.

Finanstilsynet vil som udgangspunkt give instituttet et påbud om at få bragt LCR-niveauet op på lovkravet. Såfremt den manglende opfyldelse af LCR-kravet blot har været kortvarig, og kravet igen overholdes, vil tilsynet som udgangspunkt anvende en påtale. Påbud og påtaler offentliggøres som udgangspunkt. Såfremt hensynet til virksomheden efter Finanstilsynet vurdering tilsiger det, kan offentliggørelsen af påbud og påtaler i visse tilfælde undlades i henhold til § 3, stk. 1, i offentliggørelsesbekendtgørelsen.

Overholder et institut ikke LCR-kravet, og tilvejebringer instituttet ikke inden for en af Finanstilsynet fastsat frist den fornødne likviditet til igen at opfylde kravet, kan Finanstilsynet som en sidste reaktion inddrage pengeinstituttets tilladelse, jf. § 224, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed. Inden en sådan afgørelse vil der som beskrevet ovenfor have været en forudgående proces baseret på en individuel og konkret vurdering af instituttets forhold.

2. Overskridelse af LCR-kravet i valuta

En overskridelse af LCR-kravet i valuta kan sanktioneres på lige fod med en overskridelse af likviditetskravet, der følger af CRR og af loven, dvs. som nærmere beskrevet ovenfor. I forbindelse med en overskridelse af LCR-kravet i valuta er instituttet således også forpligtiget til at indsende en redegørelse for, hvordan forholdet igen kan bringes i balance.

Finanstilsynet vurderer imidlertid, at en overskridelse af LCR-kravet i valuta som udgangspunkt er en mindre alvorlig overtrædelse end en overskridelse

af selve LCR-kravet. Finanstilsynet vil derfor i dialogen med instituttet fokusere på, hvordan instituttet hurtigst muligt enten får genetableret tilstrækkelig likviditet i den pågældende valuta eller får nedbragt dets eksponering i denne valuta, således at instituttet igen overholder LCR-kravet i valuta.

Hvis Finanstilsynet vurderer, at situationen eksempelvis kan skyldes, at et institut har opbygget en u hensigtsmæssig afhængighed af FX-markedet, er det Finanstilsynets udgangspunkt, at der skal reageres med en tilsynsreaktion i form af enten en risikoplysning eller et påbud i tilfælde af væsentlige eller gentagne overskridelser. Kortvarige overskridelser af LCR-kravet i valuta vil som udgangspunkt blive sanktioneret med en påtale.

3. Overskridelse af tilsynsdiamant for pengeinstitutter

LCR-kravet vil ved udgangen af 2016 helt erstatte det danske likviditetskrav (§ 152-lovkravet). Finanstilsynet er i lyset af dette i færd med at revurdere tilsynsdiamantens nuværende pejlemærke for likviditet, således at det fremadrettet afspejler LCR-kravet i stedet for § 152-lovkravet. Nedenfor beskrives konsekvenserne af en overskridelse af et sådant pejlemærke.

Hvis tilsynsdiamantens pejlemærker overskrides, vil Finanstilsynet anvende den procedure, der kaldes tilsynsstigen. Tilsynsstigen er nærmere beskrevet i vejledning om tilsynsdiamanten for pengeinstitutter³.

Finanstilsynet vurderer, at et instituts overskridelse af en af tilsynsdiamantens grænseværdier er mindre alvorligt end en overskridelse af et hårdt lovkrav som LCR-lovkravet og søjle II-kravet om LCR i valuta. En overskridelse af grænseværdien vil imidlertid være en indikation på, at instituttet kan have begyndende likviditetsmæssige vanskeligheder. Den tilsynsmæssige reaktion vil være proportional hermed.

Tilsynsstigen starter med skærpet overvågning og et eventuelt krav om offentliggørelse af risikoplysninger. Skærpet overvågning er baseret på indrapportering fra instituttet og dialog herom. Det indebærer bl.a., at Finanstilsynet kan forlange hyppigere indrapportering på de af tilsynsdiamanten overskredne grænseværdier. Det vil bero på en individuel og konkret vurdering af situationen, om der skal gives en risikoplysning som følge heraf.

Ved det næste trin på tilsynsstigen kan Finanstilsynet anmode pengeinstituttet om at udarbejde en redegørelse om fremadrettede aktiviteter for at undgå en fortsat overskridelse af tilsynsdiamantens grænseværdier. En sådan situation kan desuden medføre, at Finanstilsynet iværksætter en funktionsundersøgelse af likviditetsområdet i det pågældende institut.

³ Vejledning nr. 9047 af 7. februar 2013 om tilsynsdiamanten for pengeinstitutter.

Finanstilsynet kan desuden i særlige situationer i medfør af § 349 i lov om finansiel virksomhed påbyde instituttet, at virksomhedens ledelse skal udarbejde en redegørelse omhandlende virksomhedens økonomiske stilling og fremtidsudsigter.